

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/9/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6421200423
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6421200423.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD., ako členov senátu, v právnej veci navrhovateľky: J. T. J., rod. F., nar. XX. augusta XXXX, trvale bytom X. XX, T., zast. AdvokAAt advokátska kancelária s.r.o., IČO: 52 998 215, so sídlom Pri Habánskom mlyne 16, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti druhému manželovi: Z. J. J., nar. 6. januára XXXX, trvale bytom N. XX, o návrhu na rozvod manželstva, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom, č.k. 5Pc/2/2021-33 zo dňa 16. februára 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením č.k. 5Pc/2/2021-33 zo dňa 16. februára 2021 konanie zastavil (I. výroková veta). Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (II. výroková veta).

1.1 Z odôvodnenia odvolaním napadnutého rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľka sa návrhom doručeným okresného súdu dňa 8.2.2021 domáhala rozvodu manželstva uzavretého s druhým manželom dňa X.X.XXXX v U. T.. Okresný súd pritom zistil, že na Okresnom súde Žiar nad Hronom je vedené totožné konanie pod sp.zn. 25Pc/16/2020, v ktorej veci súd konanie zastavil uznesením zo dňa 23.12.2020, z dôvodu späťvzatia. Uznesenie o zastavení konania do dňa podania nového návrhu navrhovateľkou nenadobudlo právoplatnosť.

1.2 Okresný súd aplikoval ustanovenia § 159, § 161 ods.1, 2 zákona č.160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) a konštatoval, že vzhľadom na vedenie iného totožného konania, o totožných účastníkoch a totožnom predmete konania, ide o prekážku litispendencie, ktorá je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania. Z uvedeného dôvodu okresný súd konanie zastavil.

1.3 Pri rozhodovaní súd prvej inštancie aplikoval ustanovenie § 52 C.m.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala odvolanie navrhovateľka, v ktorom žiadala, aby Okresný súd Žiar nad Hronom napadnuté rozhodnutie zrušil a po vykonanom dokazovaní rozhodol podľa návrhu a manželstvo navrhovateľky s druhým manželom rozviedol.

2.1 V podanom odvolaní navrhovateľka poukázala na skutočnosť, že dňa 22.11.2020 podala návrh na rozvod manželstva, ktoré konanie bolo vedené pod sp.zn. 25Pc/16/2020, konanie o rozvod manželstva bolo z dôvodu späťvzatia navrhovateľky zastavené uznesením zo dňa 23.12.2020. Uznesenie o zastavení konania nadobudlo právoplatnosť dňa 14.1.2021, ktorá skutočnosť je overiteľná z registra súdu prvej inštancie.

2.2 Ďalší (nový) návrh o rozvod manželstva navrhovateľka podala dňa 8.2.2021; okresný súd konanie zastavil napadnutým uznesením (5Pc/2/2021-33 zo 16. februára 2021) z dôvodu, že v čase podania návrhu (8.2.2021) rozhodnutie o zastavení konania (25Pc/16/2020 zo dňa 23.12.2020) nenadobudlo právoplatnosť. Podľa názoru odvolateľky na postup podľa § 159 C.s.p. nebol dôvod a neboli splnené procesné podmienky. V podanom odvolaní sa navrhovateľka domáhala urýchleného rozhodnutia vo veci samej vzhľadom ku očakávanému termínu pôrodu, pričom je predpoklad, že navrhovateľka dieťa očakáva s iným mužom.

3. Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo; vzhľadom k zastaveniu konania súd prvej inštancie napadnuté rozhodnutie a ani odvolanie druhému manželovi nedoručoval.

4. Krajský súd ako funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa § 379 C.s.p. z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods.1 C.s.p. a uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm.b) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods.1 mu vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4.1 Podľa § 389 ods.1 písm. b) C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

5. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že návrh na rozvod manželstva navrhovateľka podala dňa 8.2.2021. Už z lustrácie vykonanej okresným súdom vyplýva, že konaniu predchádza konanie vedené na súde prvej inštancie pod sp.zn. 25Pc/16/2020. Následne okresný súd vyzval na zaplatenie súdneho poplatku.

5.1 Z pripojeného uznesenia č.k. 25Pc/16/2020-20 zo dňa 23. decembra 2020 vyplýva, že okresný súd konanie o návrhu navrhovateľky Mgr. T. J. proti druhému manželovi J. J. v dôsledku späťvzatia návrhu zastavil. Na pripojenom uznesení nie je vyznačená právoplatnosť. Z úradného záznamu (čl.31 spisu) vyplýva, že ku dňu 8.2.2021 nebolo uznesenie (č.k. 25Pc/16/2020) právoplatné, pričom právoplatnosť nadobudne najskôr až 12.3.2021. Následne súd prvej inštancie konanie napadnutým uznesením 5Pc/2/2021-33 zo dňa 16.2.2021 zastavil. Po doručení odvolania súd prvej inštancie zisťoval stav konania sp.zn. 25Pc/16/2020; z úradného záznamu vyplýva, že navrhovateľka v konaní vedenom pod sp.zn. 25Pc/16/2020 doručila dňa 19.2.2021 vzdanie sa práva na podanie odvolania; na základe uvedeného bola na uznesení č.k. 25Pc/16/2020-20 vyznačená právoplatnosť dňom 14.1.2021.

5.2 Z pripojeného spisu 25Pc/16/2020 rovnako vyplýva stav konštatovaný v predchádzajúcom bode s tým, že z pripojeného spisu vyplýva, že navrhovateľka zobrala návrh späť podaním doručeným okresnému súdu dňa 2.12.2020; bez toho, aby súd návrh na rozvod manželstva bol doručovaný druhému manželovi tento sa vyjadril prostredníctvom právnej zástupkyne tak, že s rozvodom manželstva súhlasí. Uznesenie o zastavení konania bolo expedované dňa 5.1.2021; zásielka s uznesením bola navrhovateľke listinne doručená dňa 14.1.2021 (čl. 21 spisu). K uzneseniu o zastavení konania je vykonaný úradný záznam zo dňa 24.2.2021, z ktorého vyplýva, že „sudca súhlasil s dodatočným odoslaním vzdania sa práva na odvolanie“. Dňa 19.2.2021 navrhovateľka okresnému súdu doručila vzdanie sa práva na podanie odvolania (proti uzneseniu č.k. 25Pc/16/2020-20). Právoplatnosť dňom 14.1.2021 bola na uznesení o zastavení konania vyznačená dňa 24.2.2021.

6. K uvedenému odvolací súd uvádza, že odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods.1 C.s.p.); odvolacia lehota je tak 15 dní od doručenia rozhodnutia. Pokiaľ z úradného záznamu na čl.31 spisu vyplýva, že uznesenie č.k. 25Pc/16/2020 nadobudne právoplatnosť najskôr dňa 12.3.2021, je tomu tak z dôvodu prijatia zákona č.9/2021 Z.z. ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s druhou vlnou pandémie ochorenia COVID-19; došlo k doplneniu zákona č.62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony; z nového ustanovenia § 8 zákona č. 62/2020 Z.z. vyplýva, že Lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premičaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú, a lehoty ktoré uplynuli po 31. decembri 2020 do dňa účinnosti

tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona. Z ustanovenia § 9 zákona č. 62/2020 Z.z. vyplýva, že platí rovnako aj pre lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní; v trestnom konaní to platí len o lehote na podanie opravného prostriedku pre obvineného, jeho obhajcu, poškodeného a zúčastnenú osobu. Zákon č.9/2021 Z.z., ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 62/2020 Z.z. nadobudol účinnosť dňom 19. januára 2021. Táto argumentácia vo vzťahu k plynutiu lehoty na podanie odvolania však v napadnutom rozhodnutí absentuje.

6.1 Súd prvej inštancie v rozhodnutí o zastavení konania navrhovateľku o 15-dňovej lehote na podanie odvolania správne poučil. Nemožno však opomenúť ani skutočnosť, že aj keď proti uzneseniu o zastavení konania je prípustné odvolanie (§ 357 písm. a/ C.s.p.), odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 358 C.s.p.). Späťvzatie návrhu, a teda návrh na zastavenie konania podala navrhovateľka, súd prvej inštancie jej návrhu v celom rozsahu vyhovel. Nemožno tak dôvodne konštatovať, že rozhodnutie o zastavení konania bolo vydané na neprospech navrhovateľky. Navrhovateľka tak nebola oprávnenou osobou na podanie odvolania.

6.2 V zmysle vyššie uvedeného odvolaciemu súdu nie je zrejmé, prečo súd prvej inštancie už v konaní vedenom pod sp.zn. 25Pc/16/2020 neprihliadol na účinky doručenia súdnej zásielky žalovanej dňa 14.1.2021; obsahom uvedenej zásielky bolo uznesenie zo dňa 23.12.2020, čl.20; iné uznesenie uvedeného dňa, ako uznesenie o zastavení konania nebolo vydané. Uznesenie o zastavení konania (č.k. 25Pc/16/2020-20 zo dňa 23. decembra 2020) tak nadobudlo právoplatnosť dňa 14.1.2021, jeho účinným doručením navrhovateľke, nakoľko nebola oprávnená na podanie odvolania, súd jej návrhu na zastavenie konania v celom rozsahu vyhovel. Nebol tak ani dôvod, aby navrhovateľka dňa 19.2.2021 doručovala súdu vzdanie sa práva na podanie odvolania a už vôbec nebol dôvod na to, aby sudca vyslovoval súhlas s dodatočným odoslaním vzdania sa práva na podanie odvolania (bod 5.2 tohto uznesenia).

7. Súd prvej inštancie pri rozhodnutí o zastavení konania z dôvodu prekážky litispendencie vychádzal z nesprávneho predpokladu, že na okresnom súde je vedené totožné konanie, medzi tými istými účastníkmi a totožnom predmete konania, v ktorej skutočnosti vzhliadol prekážku litispendencie (prekážku začatého konania). Na postup podľa ustanovenia § 159 C.s.p. nebol žiaden dôvod.

7.1 Na základe uvedeného odvolací súd postupom podľa ustanovenia § 389 ods.1 písm. b) C.s.p. napadnuté rozhodnutie okresného súdu zrušil a podľa § 391 ods.1 C.s.p. vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd prvej inštancie vec nesprávne posúdil vo vzťahu k prekážke litispendencie, takýmto nesprávnym procesným postupom znemožnil navrhovateľke, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, vo veci samej nerozhodoval. Tento nedostatok nebolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

7.2 Po vrátení veci okresný súd vec vecne prejedná, prekážka rozhodnutej veci nie je daná.

8. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval; súd prvej inštancie napadnutým uznesením rozhodol bez vecného prejednania veci, nebolo strany konania, proti ktorej by rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania smerovalo.

9. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba

zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).